

NAAR VOGELS KIJKEN OP VLIELAND

Als ik op doorreis naar Vlieland hongerig en flauw van het 4½ uur in de bus zitten in Harlingen aan kom, ga ik eerst wat eten en drinken in restaurant "Neptunus". Je hebt daar een prachtig uitzicht op de haven en achter de dijk de Waddenzee. Als het helder weer is, zie je op de horizon vaag de eilanden Vlieland en Terschelling.

In de haven zie je vooral in september soms leuke dingen: troepjes Zwarte sterns die dan in alle stadia van overgang van zomer- naar winterkleed te zien zijn, meestal veel Visdieven en soms enkele Dwergsterns. Eén keer zelfs een kleine jager. Waar deze zo ineens vandaan kwam, heb ik niet gezien, maar plotseling zag ik zijn donkere verschijning in mijn kijkerveld. Hij was meteen weer weg ook, want hij kreeg de hele meute schreeuwende Kokmeeuwen achter zich aan. Zoiets gaat dan razend snel.

De tocht van 2 uur varen over de Waddenzee is vooral bij helder zicht iedere keer weer een belevenis en die uren zijn veel te gauw voorbij. Een snelboot naar Vlieland hoeft van mij dan ook niet.

Op de lange strekdam van Harlingen zitten bij laag water veel foeragerende Zilver- en Mantelmeeuwen, maar ook Scholeksters en vooral Steenlopers. Deze zoeken graag hun kostjes op de basaltblokken van de dam.

Rechts van ons passeren we het eilandje Griend en in het voorjaar zie je dan veel laag over het water voortreppende Grote sterns met een visje in hun snavel. Ook heb ik ze wel eens zien vissen in het kielzog van de boot. In de trektijd zie je ook vaak troepjes zangvogels, soms een eenzame Jan van gent en vaak de Kleine jager.

Een paar jaar geleden was de boot altijd omringd door een wolk meeuwen, maar nu het verboden is vanaf de boot de meeuwen te voeren, is dit een eind minder geworden. Eigenlijk kan ik het me wel indenken dat ze het voeren verboden hebben, want de bemanning kon na afloop van de vaart gaan ridderen om al die meeuwenkak er weer af te wassen.

Hoe dichterbij Vlieland komt, hoe meer Eidereenden je ziet. Vooral op en om de zandbank de Richel zie je er soms honderden. Ook rusten er vaak Aalscholvers op de Richel die vanuit de verte net recht opgezette flessen lijken.

De aankomst van de boot op Vlieland geeft altijd een drukte van belang, want elke kilo suiker en elke fles melk die je er koopt, moet per boot aangevoerd worden.

"Zo kom je weer eens kijken" is meestal de begroeting van de buschauffeur die je naar Het Posthuis brengt. Als hij 's avonds na zijn dienst thuis aan zijn vrouw de bijzonderheden van de dag vertelt, zal hij wel zeggen "die lange vogeltjesman met die marinemuts op is ook weer op het eiland". Ze gaan je op den duur beschouwen als een periodieke verschijning, net als in het voorjaar de terugkomst van de zwaluwen en in het najaar de komst van de Bonte kraaien. Als je in het Posthuis komt, is er altijd wel een bekende die je inlicht over alles wat er de laatste tijd gezien is.

Toen we in de vijftiger jaren voor het eerst naar Vlieland gingen, was het altijd een pinksterweekend of in het najaar een lang weekend. Je liep je die paar dagen rot, want je wilde zo veel mogelijk soorten zien en je had geen tijd om op het gedrag van de vogels te letten. Nu ik meer tijd heb en er soms weken vertoef, ga je veel meer op het doen en laten van de vogels letten. Vooral de dijk tussen het Posthuiswad en Kroonspolder leent zich hier bijzonder goed voor.

Met de tegenwoordige hoeveelheid lectuur over vogels kan iedereen op de hoogte zijn hoe een bepaalde vogel zijn voedsel zoekt. Maar het leukste is om alles wat je gelezen hebt ook zelf in de natuur te zien. Hoe b.v. een Groenpootruiter of Rosse grutto zijn snavel tot aan de basis in de prut steekt en als hij dan eindelijk een lange wurm naar boven haalt, naar het dichtstbijzijnde plasje rent om de wurm eerst af te spoelen voor hij hem doorslikt, hoe Steenlopers elk bosje wier of flap omkeren om te zien of er iets van hun gading onder zit.

De plevieren zoals Bontbek- en Zilverplevier doen het weer heel anders. Ze staan telkens even stil om met hun grote ogen de omgeving af te speuren en als ze dan iets zien, gaan ze er met snelle pasjes op af en pikken hun buit op.

Als je een tijdje naar dat gedoe kijkt, merk je ineens dat de enkele tientallen vogels er enkele honderdtallen zijn geworden en dat er nog steeds grote troepen Rosse grutto's, Bonte strandlopers, Kanoeten, Groenpoten en Zilverplevieren aan komen vliegen en als je door je kijker verderop kijkt, zie je dat het wad weer zee is geworden. Bij hoog water staan alle vogels, soms in troepen van enkele duizenden, op den duur vlak voor je samengedrongen op de nog droge gedeelten. Wordt het water nog hoger dan vliegt alles over je heen om op de droge gedeelten van de Kroonspolder te overtijen.

Kluten vliegen meestal direct door naar de Kroonspolder. Als je een uur voor hoog water op de dijk zit, zie je ze al komen. Het begint met kleine groepjes van 4 tot 6, maar hoe hoger het water komt hoe groter de aantallen tot er soms troepen van 40 tot 60 over je heen vliegen. Een machtig gezicht.

Een paar jaar geleden logeerden op Vlieland een Engels echtpaar. Ze hadden het ornithologisch congres in Den Haag bijgewoond, waar ook een dagexcursie naar Vlieland aan verbonden was. Het Posthuiswad had zo'n onvergetelijke indruk op hen gemaakt, dat ze er nu 2 weken waren en van plan waren dit meer te doen. Ze waren overal waar vogels te zien zijn in Europa geweest, maar die enorme aantallen wadvogels die hier iedere dag als het hoog water wordt over je heen vliegen naar de hoogwatervluchtplaatsen is volgens deze Engelse "birdwatchers" wel uniek in heel Europa.

Kan je nagaan hoe zuinig we daarop moeten zijn.

Joh.Moerkerk

- - - - -

Nog eens het paddenavontuur

Het artikel van het paddenavontuur (zie blz.3) stond al op stencil toen een bestuurslid benaderd werd door de NOS-televisie afd. journaal.

In de landelijke pers was n.l. nog al bekendheid gegeven om in Noordwijk de padden te gaan beschermen. Dit uniek initiatief, aldus de NOS, wilde zij toch wel even aandacht aan schenken. Ze vonden het jammer, dat het rasterwerk intussen al stond, maar eind maart begin april, als de trektijd begint, zullen ze ons weer benaderen voor een reportage.

Misschien dat door deze publiciteit ook andere gemeenten en natuurbeschermingsgroepen aan dit probleem iets gaan doen.

Het bestuur